

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Æstiva - A Dominica SS. Trinitatis, ad Dominicam decimamquintam
post Pentecosten

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

In Die Renovationis. Vota non rectè renovas, nisi te vota renovent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44226

na tangitur memoria cogitationis, cumq; se per penitentiam ad lamenta mens excitat, & ad bona operationis gratiam reformat, quasi per solum stercoreis redit ad fecunditatem operis, radix cordis. Et forte ergo ad fructum rediit, si arbor, quia de consideratione peccati ad bona se opera resuscitat animus. Et sunt pleriq; qui increpationes audiunt, & tamen ad penitentiam redire contemnunt, & infructuosi Deo, in hoc saeculo vixides stant. Sed audiamus quid siculne a cultor adjungat: siquidem fecerit fructum, sin autem in futurum succides eam: quia profectò quis hic non vult ad fecunditatem pin-

guescere per increpationem, illic cadet, unde iam resurgere per penitentiam non valet: & in futurum succidetur, quamvis hic sine fructu viridè stare videatur.

Audisne anima quid sit increpationem & humiliationem illi adjunctam non libenter recipere? Hoc nempe est culturam fugere. Fugienti vero culturam quid prodest Cultor? Et à Cultore deserta si fueris, quid restat nisi à Deo deseri, cui te solus Cultor immeritam hætenus conservat? Expende hæc accuratè.

DE RENOVATIONE VOTORVM ET SPIRITVS,

*Quis mihi tribuat ut sim iuxta menses pristinos,
secundum dies quibus Deus custodiebat
me? Job, 29.*

VERITAS PRACTICA.

Vota non rectè renovas, nisi te vota
renovent.

*RATIO EST, Quia vota non rectè renovas nisi
assequaris finem cur vota renovas,
Sed nisi te vota renovent, non assequaris finem cur
vota renovas.*

*Vota ergo non rectè renovas, nisi te vota renovent.
Quamobrem sic conjungenda est simul re-
novatio votorum & spiritus, ut si alterutrum
separatim renovare velles, neutrum renova-
res.*

I. PUNCTUM.

CUM ex multis quæ à nobis agenda sunt alia nos aliis magis minusve moveant, non tam sæpe sui merito & pretio quàm nostro languore & fastidio, sic sapienter à divina providètia res ordinatæ sunt, ut quæ minus naturali nos afflatu attrahunt, necessitate quadam his jungerentur quæ nos facilius movènt & ita simul concatenata omnia nos eo placidè ducerent quo non nisi repugnantes aut remissi traheremur. Danda est inimico venia, quis non repugnet? Sed nisi à te detur, tibi à Deo non concedetur, quis non consentiat? Sic dandæ inimico veniæ difficultas emollitur ex illa connexionè

quam habet cum venia nobis à Deo concedenda. Quod cum universim in cunctis penè agendis annotare sit facile, tū particularim id in renovatione nostra semestri vel ànnua licet observare.

Renovandus est animus, revocandus est primus ille fervor quo Religionè ingressi sumus, restituta sunt cuncta in integrum quæ languere videntur, hoc agitur cum de renovatione agitur, sed in praxim adduci quod dicitur nō est ita proclive ingenio facienti & languido, naufragabit ad has voces, contrariè remittetur & teporille animi qui erat renovatione has excutiendus, hanc renovationem exequiet nisi quid adhibeas quo mens expurgatur & stimuletur acrius.

Opportundè idcirco factum, & planè divinitus inspiratum sancto Ignatio Fundatori Societatis JESU, ut renovando animo jungeretur votorū renovatio, qua facile id fieret quod vix alioquin fieri posset. Cum enim tanta sit, & tam altè impressa menti nostræ votorum Religio, ut nullus nisi perditus quidquid ad votum spectat, nisi sanctè & religiose velit atrectare, nihil poterat aptius excogitari ad perfecte instituendam animi renovationem, & primum Religiosi spiritus inflammandum fervorem, quam si votis renovandis jungeretur illa spiritus renovatio, simulque omnes vota renovaturi discerent ac probe intelligerent non se rectè & religiose vota sua renovaturos, nisi simul ex renovatis votis renovaretur

tur

tur. Spiritus. Quod tibi religiose, voto est religiosus? At de voto agitur cum de renovando spiritu agitur. De Religione qua nuncupantur vota, negotium est cum de renovacione spiritus spiritualiter negotiaris. Quis voti reus esse vellet? Reus erit, qui vota renovabit non renovato spiritu. Quamobrem quantus est metus & horror tam execrandi reatus contrahendi, tantus esse debet timor non renovandi animi, cum unum alteri connectatur, ut patebit apertius ex declaratione veritatis propter ea propositæ. & modò attentius expendendæ: *Non rectè, nisi religiosè vota renovas nisi te vota renovent, nisi simul ex renovatis votis spiritus renovaveris.*

Ratio paucis complectitur quidquid alij tractant de hac materia fufius quæ videri possunt. Primò quidem vota non rectè renovas nisi finè assequaris vel præteras assequi cur vota renovantur. Cum enim in bono quovis opere bonus finis sit sibi semper præfigendus, tum verò maxime in votis Deo nuncupandis, in quibus tota vis, tota Religio, totus valor pendet ex mente seu ex fine ac intentione voventis & votum admittentis. Non est inquam, aliud in voto, quàm quòd intendit votum faciens & recipiens; unde si vovente aliud intenderet, qui votum facit, quàm qui recipit, nullum esset votum, non enim intendit vovente quòd debet intendere: & tale votum nullum est quod caret suo debito fine, sua intentione, sua veluti essentia & anima: imò esset grave peccatum sic vovente, nisi quid legitime excusaret ut ignorantia, vel metus rationabilis, aut vis illata, aut quid simile canonicum & regulare, sine quo alioquin Deum irideret, Deum contemneret, & se gravi Religione obstringeret qui Deo votum offerret non eo fine & animo quo esset offerendum.

Ecclési. 1. Attende in illis, inquit Sapiens, ne forte cadas, & adducas anima tua in honorem, & revelet Deus absconsa tua, & in medio Synagoga elidat te, quoniam accessisti malignè ad Dominum, & cor tuum plenum est dolo & fallacia.

II. PUNCTUM.

SED nisi vota te renovent, non assequaris finem seu vota renovantur. Vel clarius: Nisi renovando, vota intendas te renovare, non habebis finem & intentionem quam in renovandis votis debet habere.

Nam hæc est horum certa & determinata in-

tentio, ut expressè habetur in constitutionibus & instituto Societatis JESU, à quo idem cæteræ quæ sua vota renovant hauserunt Religiones. Neque enim renovantur vota, ut nova vel majori voventes obligatione se astringant, cum quanta voti potest esse obligatio, jam in prima eius nuncupatione tota contracta sit; ac proinde nullus alius superest renovandi voti finis, quàm ut renovetur is animus quo primò factum est tale votum. Unde id tandem sequitur, quod qui votum renovat nisi hunc habeat finem, non habet finem sui voti; nam cum debet habere quem habet ipsa Religio, quem habuit eius Fundator, quem habent Superiores, eius legum ac eius mentis Interpretes.

Sicut enim cum religiosa primum vota in quolibet instituto & ordine religioso fiunt, sic omnino fieri debent à novitio prout talis est instituti ratio & regula: unde in ipsa votorum formula sæpè hæc exprimuntur verba, *secundum regulam, vel omnia intelligendo juxta constitutiones*: sic planè in ipsis renovandis votis se quisque conformare debet suo instituto, cuius cum alius finis non sit quam renovare animum, non alius etiam esse potest vota renovantis, aut si alius fuerit, non erit is qui esse debet.

An putas quod admissus fuisses in religionem, si finem religionis non habuisses in primis tuis votis? Putasne verò te admittendum ad votorum renovationem, nisi finem eiusdem religionis habeas in illis votis renovandis? Putasne si Superior id resciret, id indulgeret? Superiorem potes fallere, potes laedere: sed non Deum. *1er. 7. Ego ego sum, ego vidis, dicit Dominus, habitatio ibid. 9. tu autem medio doli in dolo renuerunt scire me, dicit Dominus.*

III. PUNCTUM.

VOTA, ergo non rectè renovas nisi te vota renovent, nisi sic ea renoves ut renovari velis cum gratia in eum primum statum quo ante primò facta sunt.

Cum enim apertè demonstratum sit vota religiosa non rectè fieri aut renovari nisi finis religionis in qua fiunt, illis à vovente præfigatur, neque alius religionis cuiuslibet staturus sit finis quàm ut per ea renovetur animus, ut dictum est: profectò manifestè patet quod si hunc finem tui renovandi non habeas, non rectè vota renovas: denudas enim illa & spoliis meliori bono quod in votis inest, nempe suo fine pro-

prio, & motivo quod vocant formali & quod audivisti esse tam necessarium, ut, nisi quid voventem excuset, non possit religiosè votum facere suo sine destitutum.

Quid est autem ex his quæ legitimè possunt excusare, quod causari possis? An ignorantia? An metus gravis? An coactio seu defectus libertatis? Nihil horum penitus. Neque enim potes ignorare quod est tam tritum & obvium. Aut certè interroga Patrem tuum & annuntiabit tibi: majores tuos & dicent tibi. Satis porro aperte id dicunt etiam non interrogati, quando hanc indicunt votorum renovationem, quando secessum aliquem paulò ante præcipiunt, quando antecedentis vitæ recognitionem jubent, quando sacræ lectionis, orationis, & religiosæ cujuslibet exercitationis frequentiore usum commendant. Quotsum hæc spectant omnia, nisi ut animo cum votis simul renovando, ipse animus præparetur & accingatur?

Quid potest verò metui si dum vota renovas, te renovare intendas? Nihil tibi novum imponitur, nihil asperius, nihil gravius, nihil aliud quam quod tu ipse jam voluisti, jam vovisti, jam fecisti, nec modò quidem detrectas facere, sed forte languidius & negligentius quam par esset; atque ut hic languor curetur, & recalescat animus ad primum vocationis ardorem, hoc tantum quæritur quando renovandus animus quæritur; hoc tantum quæritur quod jam pridem debes, & quod negare non potes nisi te ipsum neges, & te tui pœniteat quod Dei servus sis, & libertus Christi.

An auderes id conqueri & dolore?

An te magis coactum minusve liberum modò dices ad redonandum Deo animum tuum quàm ad illum primò donandù? Quid tibi fecit? Quid iniquitatis in eo invenisti? Dic illi, *quamam re indiges* 3. Reg. 11. *apud eum*, ut propterea pigeat te cum illo esse? Eò usque Deus, ipse Deus eò usque te demittit, ut quærat à te cur primò, cum illum minus nosset, non dubitaveris te ad eius obsequium corde magno & animo volenti mancipare, post verò dum ei assuevisti, de corde illo & animo tantum remiseras, ut nisi repugnanter obsequaris?

Audite celi & auribus percipite terra, quoniam Dominus locutus est: Filios enutrivit & exaltavi; ipsi autem spreverunt me. Cognovit bos possessorem suum, & asinus præsepe Domini sui: Israel autem me non cognovit, & populus meus non intellexit. INCRASSATUS est dilectus, & recalcitravit, impinguatus, dilatatus deliquit Deum factorem suum! ET DIXI: cum fecisset hac omnia: ad me revertere, revertere avertatris Israel, & non avertam faciem meam à vobis. Convertimini filij revertentes, dicit Dominus, quia ego vir vester; Et quæ plura proponit quibus mirum in modum emollitur animus, & valde roboratur ratio de renovatione animi adjungenda votis renovandis.

En videlicet parata simul cum ipsa votorum renovatione gratia, qua & animum possis tenorare si velis, qua tibi cuncta præterita condonentur delicta, & dona quibus excidisti, renoventur; & novum robur addatur ad omnia perfectius digerenda, novus homo denique totus renascatur veteri mortuo, perinde quasi nihil deliquisses. Hæc est planè vis illius gratiæ quæ ad renovationem animi tam certò promitti-

mittitur quàm certo excitamur ad illam renovationem quæ sine tali gratia non potest perfici,

Quod sit autem adjuncta hæc gratia renovationi votorum, tria sunt quæ ostendant. Primum; ipsa institutio faciendæ bis in anno renovationis votorum, ad hunc finem, ut simul fiat Spiritus renovatio. Sive enim consideretur ut à Domino particulatim inspirata, sive ut à sancto Fundatore ordinis approbati, unà cum ipso fundata ordine; dubitari non potest quin ea ipsa gratia quæ Fundatori data est ad stabilendum suum ordinem, sese extendat ad hanc eius partem quæ perfectioni acquirendæ & conservandæ tam apta est, ut quotidiana constet experientia.

Secundum est, ipsa operis excellentia, seu ipsum renovationis votorum meritum, quod certè non est ex se minus quàm primæ votorum nuncupationis, cum sit eadem planè voluntas & vota renovantis intentio, perfectè Deo serviendi, eademque profusoveat quibus ei serviat. At vero certum est primam illam votorum nuncupationem tanti esse valoris & meriti, ut veteribus omnino condonatis delictis, novam afferat novæ vitæ gratiam.

Tertium est, illa quæ inter vota religiosa & animum renovatum intercedit similitudo & paritas. Quid est enim votare vota religiosa nisi se totum dare Deo velut in holocaustum, ut supra vitum est? Et quid est aliud renovare illam mentem quæ sit tota Dei, si qua forte parte deflexisset? Unde licet non dubitatur dari gratia Religiosis ad observanda sua vota, nec non ad

perfectè vivendum, seque totos suæ vocationi conformandos: ita certè tenendum est vel illam ipsam valere gratiam vel novam addi, ad renovandum & revocandum quod semel datum est. *Levavi oculos meos ad cælos, & Daniel. 4. sensus meus redditus est mihi. BONIS dono majoribus quàm habuisti ab initio. TVNC Ezech. 36. erumpet quasi mane lumen tuum, & sanitas tua citius orietur.*

Ex quibus tandem & manifestius videas, concludas certius, quod proposita continet veritas, te votare rectè non renovare nisi te vota renovent: nam præter dicta de defectu finis & intentionis, hoc accedit præterea quod non possis rectè renovare vota sine Gratia quæ illi adjuncta est renovationi, quæ quidem gratia si tum adsit, aderit & renovatio animi quam secum infert; aut si talis deest gratia, nec ipsa rectè renovabis vota. Quid clarius ad intellectum? Et quid efficacius ad voluntatem, ut te cognita veritati conformare velis, renovandis simul animum cum renovatis votis; ne te scilicet oblata prives gratia, & tot inde sequentibus bonis: ne te tecum constituas voti perperam facti: *Ne Ecclesi. 11. consenscas in malo: Ne has eo usque tepidas ut evomaris ex ore Christi: ne denique frustra illud gemas aliquando, ps. 6. In veteravi mer inimicos meos, Et non sit qui te renovare possit cum velis, qui cum posses noluisti. Quis mihi tribuat ut sim juxta menses pristinos? Tam frustra tum id dices quando tempus effluxerit, quam fructuose tibi dicendum est hodierna die, qua te Christus offert qui tibi tribuat, ut sis juxta Tob. 29. menses illos pristinos, secundum dies quibus Deus custodiebat te, quando splendebat lu-*

cerna eius super caput tuum, & ad lumen eius ambulabas in tenebris. Sicut fuisti in diebus adolescentia tua, quando secreto Deus erat in tabernaculo tuo.

Judith. 13 CONFIRMA me Domine Deus Israel, & respice in hac hora, ad opera manuum mearum, ut sicut promissisti hoc quod credens per te posse fieri, cogitavi, perficiam,

MANDA Deum virtuti tuae, confirma hoc *Ps. 67.* Deus quod operatus es in nobis. Vide in 1. parte, Dominica 1. Adventus. Die 7. Januarij. Et in singulis partibus, Verbo Renovatio.

FINIS TERTIÆ PARTIS.

INDEX